

DE RAAD VAN BESTUUR VAN HET HAVENSCHAP MOERDIJK;

Gelezen het voorstel van het Dagelijks Bestuur van 5 november 2012;

Gelet op het beplaatste in de wet gemeenschappelijke regelingen en de gemeenschappelijke regeling Havenschap Moerdijk, herziening 1997, zoals hierna gewijzigd op 8 april 2004, 8 juli 2004 en op 18 september 2007 en artikel 223 van de Provinciewet;

BESLUIT 227/11:

vast te stellen de Financiële verordening Havenschap Moerdijk

Artikel 1. Definities

In deze verordening wordt verstaan onder:

1. **administratie:** het systematisch verzamelen, vastleggen, verwerken en verstrekken van informatie ten behoeve van het besturen, het functioneren en het beheersen van (onderdelen van) de organisatie van het Havenschap Moerdijk en ten behoeve van de verantwoording die daarover moet worden afgelegd.
2. **financiële administratie:** het onderdeel van de administratie dat omvat het systematisch maken en verwerken van aantekeningen betreffende de financiële gegevens van (onderdelen van) de organisatie van het Havenschap Moerdijk ten einde te komen tot een goed inzicht in:
 - a. de financieel-economische positie;
 - b. het financiële beheer;
 - c. de uitvoering van de begroting;
 - d. het afwikkelen van vorderingen en schulden;
 - e. alsmede het afleggen van rekening en verantwoording daarover.
3. **administratieve organisatie:** het stelsel van organisatorische maatregelen gericht op het tot stand brengen en het in stand houden van een goede werking van de informatieverzorging ten behoeve van de verantwoordelijke leiding.
4. **financieel beheer:** het uitoefenen van bestuur over en toezicht op het beheer van middelen en het uitoefenen van rechten van het Havenschap Moerdijk.
5. **rechtmatigheid:** het in overeenstemming zijn met geldende wet- en regelgeving, waaronder verordeningen van het Havenschap, besluiten, kaders en procedures van de Raad van Bestuur en besluiten, kaders en procedures van het Dagelijks Bestuur. In hoofdstuk II Financiën en Control uit het Handboek Havenschap Moerdijk zijn aanvullende regels terug te vinden.

In "de normstelling financiële rechtmatigheid", vastgesteld door achtereenvolgend het Dagelijks Bestuur en de Raad van Bestuur, wordt aangegeven welke externe en interne wet- en regelgeving hier bedoeld wordt.
6. **doelmatigheid:** het realiseren van bepaalde prestaties met een zo beperkt mogelijke inzet van middelen.
7. **doeltreffendheid:** de mate waarin het Havenschap Moerdijk er in slaagt met de geleverde prestaties de gestelde doelen of beoogde maatschappelijke effecten te bereiken.

Titel 1 Begroting en verantwoording

Artikel 2 Programmabegroting

1. Het Dagelijks Bestuur biedt de Raad van Bestuur jaarlijks tijdig een concept programmabegroting voor het volgende jaar aan.
2. De Raad van Bestuur stelt per programma vast:
 - a. de typering;
 - b. de voornaamste doelstellingen en prioriteiten;
 - c. de baten en lasten.
3. Het Dagelijks Bestuur draagt zorg voor het verzamelen en vastleggen van gegevens per programma over:
 - a. de typering;
 - b. de voornaamste doelstellingen en prioriteiten;
 - c. de baten en lasten;opdat de doelmatigheid en de doeltreffendheid van het beleid zoals vastgesteld door de Raad van Bestuur kan worden getoetst.

Artikel 3 Kaders begroting

1. Het Dagelijks Bestuur biedt uiterlijk 1 februari van het begrotingsjaar een nota aan over de kaders voor het volgende begrotingsjaar en tenminste de daarop drie volgende jaren. In deze nota worden de bevindingen betrokken uit de kwartaalrapportages bedoeld in artikel 6 en de jaarstukken bedoeld in artikel 7.
2. De Raad van Bestuur stelt deze nota uiterlijk 1 april vast.

Artikel 4 Uitvoeren begroting

1. Het Dagelijks Bestuur stelt regels die waarborgen dat de uitvoering van de begroting rechtmatig, doelmatig en doeltreffend verloopt.
2. Het Dagelijks Bestuur draagt er zorg voor dat de lasten van de programma's zoals geautoriseerd in de (gewijzigde) begroting niet worden overschreden.

Beheersing en Interne controle

Artikel 5 Interne controle

1. Het Dagelijks Bestuur draagt ten behoeve van het getrouwe beeld en de rechtmatigheid van de jaarrekening zorg voor de jaarlijkse interne controle van de getrouwheid van de informatieverstrekking en de rechtmatigheid van de beheershandelingen. Bij afwijkingen neemt het Dagelijks Bestuur maatregelen tot herstel.
2. Het Dagelijks Bestuur draagt zorg voor de jaarlijkse interne controle van een aantal bedrijfsonderdelen op juistheid, volledigheid en tijdigheid van de informatievoorziening, de rechtmatigheid van beheershandelingen en op misbruik en oneigenlijk gebruik van de regelingen van het Havenschap.
3. Het Dagelijks Bestuur zorgt op basis van de resultaten van de controle bedoeld in het tweede lid indien nodig voor verbeteringen en/of maatregelen voor herstel van de tekortkomingen.

Rapportage en verantwoording

Artikel 6 Kwartaalrapportages

1. Het Dagelijks Bestuur informeert de Raad van Bestuur door middel van kwartaalrapportages over de realisatie van de begroting van het Havenschap.
2. De kwartaalrapportages worden aan de Raad van Bestuur aangeboden op de volgende tijdstippen:
 - a. de 1^e kwartaalrapportage vóór 30 juni van het lopende begrotingsjaar;
 - b. de 2^e kwartaalrapportage vóór 30 september van het lopende begrotingsjaar;
 - c. de 3^e kwartaalrapportage vóór 31 december van het lopende begrotingsjaar.
3. De inrichting van de kwartaalrapportages sluit aan bij de inrichting van de begroting.
4. De kwartaalrapportages gaan per programma in op afwijkingen ten opzichte van de begroting met betrekking tot:
 - a. de voornaamste doelstellingen en prioriteiten;
 - b. de baten en lasten.

Artikel 7 Jaarstukken

1. Het Dagelijks Bestuur legt verantwoording af over de uitvoering van de programma's.
2. In de verantwoording gaat het Dagelijks Bestuur per programma in op afwijkingen ten opzichte van de begroting met betrekking tot:
 - a. de voornaamste doelstellingen en prioriteiten;
 - b. de baten en lasten.

Titel 2 Financiële positie

Kaderstellen

Artikel 8 Financiële positie

1. Het Dagelijks Bestuur draagt er zorg voor, dat het beleid waartoe de Raad van Bestuur heeft besloten, in de financiële positie is opgenomen.
2. In het hoofdstuk financiële positie met toelichting van de begroting geeft het Dagelijks Bestuur een overzicht van de verwachte financiële positie voor tenminste de komende 3 jaar met een toelichting.
3. In het hoofdstuk financiële positie bij de jaarstukken geeft het Dagelijks Bestuur een overzicht van de werkelijke financiële positie t.o.v. een jaar eerder en t.o.v. de begroting.
4. Investeringskredieten worden altijd separaat door de Raad van Bestuur goedgekeurd.

Artikel 9 Waardering & afschrijving vaste activa

1. Geactiveerde kosten voor onderzoek en ontwikkeling van een bepaald actief het saldo van agio en disagio worden lineair in 4 jaar afgeschreven.
2. Kosten voor het afsluiten van geldleningen worden direct ten laste van de exploitatie gebracht.
3. De materiële vaste activa met economisch nut, zoals bedoeld in artikel 35 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten, worden lineair over de verwachte gebruiksduur afgeschreven in:
 - a. 40 jaar: nieuwbouw bedrijfsgebouwen, kades, steigers en haveninrichting;
 - b. 25 jaar: renovatie, restauratie en aankoop bedrijfsgebouwen;

- c. 20 jaar: elektrische/technische installaties kantoor, kantoorinrichting, keukeninrichting en archiefinrichting;
- d. 10 jaar: gladheidbestrijdingsmaterialen, veiligheidsvoorzieningen bedrijfsgebouwen, telefooninstallaties;
- e. 7 jaar: kantoorinventaris, keukeninventaris en apparatuur;
- f. 5 jaar: personenauto's, lichte motorvoertuigen;
- g. 3 jaar: hard- en software;
- h. Niet: gronden en terreinen.

Activa met een verkrijgingprijs minder dan € 5.000 worden niet geactiveerd, uitgezonderd gronden en terreinen. Deze laatst genoemden worden altijd geactiveerd. De directeur of controller kan rekening houdend met specifieke gebruiksduur van een actief, (schriftelijk) gemotiveerd, afwijken van de hierboven genoemde afschrijvingstermijnen. De afwijking kan eruit bestaan dat aansluiting wordt gezocht met de verwachte economische levensduur of dat aansluiting wordt gezocht met het bijbehorende erfpacht- of huurcontract van het betreffende actief. Vanaf de eerste dag van de maand na ingebruikname wordt gestart met afschrijven.

- 4. Onder activa met een meerjarig maatschappelijk nut, zoals bedoeld in artikel 35 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten, worden verstaan investeringen in aanleg van: (inrichting) wegen; waterwegen; civiele kunstwerken, groen en kunstwerken.
- 5. Aankoop en vervaardiging van activa met een meerjarig maatschappelijk nut worden onder aftrek van bijdragen van derden en bestemmingsreserves ten laste van de exploitatie gebracht. Hiervan kan door een besluit van de Raad van Bestuur worden afgeweken. In geval van activering bij door een besluit van de Raad van Bestuur wordt het actief lineair afgeschreven over de verwachte levensduur van het actief of een kortere door raad aan te geven tijdsduur.

Artikel 10 Voorzieningen voor oninbare vorderingen

- 1. Voor openstaande vorderingen wordt een voorziening wegens oninbaarheid gevormd op basis van een beoordeling op inbaarheid van de openstaande vorderingen.

Artikel 11 Reserves en voorzieningen

- 1. Het Dagelijks Bestuur biedt jaarlijks gelijktijdig met de in artikel 3 genoemde nota de (bijgestelde) nota reserves en voorzieningen aan.
- 2. De nota behandelt:
 - a. De vorming en besteding van reserves;
 - b. De vorming en besteding van voorzieningen;
 - c. De toerekening en verwerking van rente over de reserves, in relatie tot de nota weerstandsvermogen bedoeld in artikel 15.
- 3. De Raad van Bestuur stelt deze nota uiterlijk 1 april vast.

Artikel 12 Treasury functie

- 1. Het Dagelijks Bestuur draagt bij de uitoefening van de treasury functie zorg voor
 - a. Het aantrekken van voldoende financiële middelen en het uitzetten van overtollige gelden om de programma's binnen de door de Raad van Bestuur vastgestelde kaders van de begroting uit te kunnen voeren;
 - b. Het beheersen van risico's verbonden aan de treasury functie zoals renterisico's, koersrisico's en kredietrisico's;

- c. Het zoveel mogelijk beperken van de kosten van de leningen en het bereiken van voldoende rendement op de uitzettingen;
 - d. Het beperken van de interne verwerkingskosten en externe kosten bij het beheren van de geldstromen en financiële posities.
2. Het Dagelijks Bestuur neemt bij het uitvoeren van de treasury functie de volgende richtlijnen in acht:
- a. Het uitzetten van overtollige geldmiddelen langer dan drie maanden gebeurt uitsluitend bij financiële ondernemingen met minimaal een AA rating afgegeven door tenminste twee gezaghebbende rating bureaus, of bij instellingen voor wiens waardepapieren een solvabiliteitseis geldt van 0% en;
Het is slechts toegestaan gelden uit te zetten bij financiële ondernemingen die gevestigd zijn in een lidstaat van de EER, Europese Economische Ruimte, die minimaal over een AA-rating beschikt. Deze rating dient door tenminste twee ratingbureaus te zijn afgegeven.
 - b. Het uitzetten van overtollige geldmiddelen van ten hoogste drie maanden gebeurt uitsluitend bij financiële ondernemingen met minimaal een A rating afgegeven door tenminste twee gezaghebbende rating bureaus, of bij instellingen voor wiens waardepapieren een solvabiliteitseis geldt van 0% en;
Het is slechts toegestaan gelden uit te zetten bij financiële ondernemingen die gevestigd zijn in een lidstaat van de EER, Europese Economische Ruimte, die minimaal over een AA-rating beschikt. Deze rating dient door tenminste twee ratingbureaus te zijn afgegeven
 - c. Overtollige gelden worden uitsluitend uitgezet tegen vastrentende waarden, dan wel in producten waarbij de hoofdsom tenminste aan het eind van de looptijd in tact is;
 - d. Voor het aantrekken van financieringen wordt de inkoopprocedure gevolgd;
 - e. Overeenkomsten voor het aangaan van leningen, het uitzetten van middelen of het verlenen van garanties luiden in euro;
 - f. Voor de kasgeldlimiet en de rente-risico-norm gelden wettelijke waarden. Het Dagelijks Bestuur informeert de Raad van Bestuur indien de kasgeldlimiet of de rente-risico-norm dreigen te worden overschreden.
3. Verstrekken van geldleningen en garanties en het aangaan van financiële participaties anders dan genoemd in het tweede lid worden uitsluitend gedaan uit hoofde van de publieke taak. Bij het uitzetten van middelen, het verstrekken van garanties en het aangaan van financiële participaties uit hoofde van de publieke taak bedingt het Dagelijks Bestuur indien mogelijk zekerheden. Het Dagelijks Bestuur motiveert in zijn besluit het openbaar belang van dergelijke uitzettingen van middelen, verstrekkingen van garanties en financiële participaties.
4. Het Dagelijks Bestuur stelt regels op ter uitvoering van het gestelde onder het eerste tot en met het derde lid en legt deze regels alsmede de regels voor taken en bevoegdheden, de verantwoordingsrelaties en de bijbehorende informatievoorziening vast in een treasury statuut. Het Dagelijks Bestuur zendt het treasury statuut ter vaststelling aan de Raad van Bestuur.

Artikel 13 Registratie bezittingen en vermogen

1. Het Dagelijks Bestuur zorgt voor een actuele en volledige registratie van bezittingen. In de registratie worden ook opgenomen niet- of netto-geactiveerde investeringen in de openbare ruimte.

2. Het Dagelijks Bestuur draagt er zorg voor, dat de registratie en de ontwikkeling van de bezittingen en het vermogen van het Havenschap systematisch worden gecontroleerd, met dien verstande dat de waardepapieren, de voorraden, de uitstaande leningen, de (debiteuren-)vorderingen, de liquiditeiten, de opgenomen leningen en de (crediteuren-)schulden jaarlijks worden gecontroleerd en registergoederen en bedrijfsmiddelen tenminste eenmaal in de 5 jaar.
3. Bij afwijkingen in de registratie van de bezittingen zorgt het Dagelijks Bestuur voor verbeteringen en/of maatregelen voor herstel van de tekortkomingen.

Titel 3 Paragrafen

Artikel 14 Lokale heffingen en tarieven

1. Het Dagelijks Bestuur biedt tenminste eenmaal in de vier jaar een (bijgestelde) nota lokale heffingen en tarieven aan. Deze nota behandelt:
 - a. welke lokale heffingen en tarieven het Havenschap kent;
 - b. wat de basis is voor de jaarlijkse aanpassing;
 - c. welke procedures van toepassing zijn;
 - d. de kostendekkendheid en het kwijtscheldingsbeleid voor lokale heffingen.
2. De nota bevat voorts een overzicht van de verordeningen met de bijbehorende vaststellingsdata waarin lokale heffingen en tarieven zijn vastgelegd. Het Dagelijks Bestuur draagt er zorg voor dat er een actueel overzicht is van de lokale heffingen en tarieven. De Raad van Bestuur stelt de nota vast binnen 1 maand nadat de nota is aangeboden.
3. Bij de begroting en jaarstukken gaat het Dagelijks Bestuur in de paragraaf lokale heffingen en tarieven in op de lokale heffingen en tarieven.

Artikel 15 Weerstandsvermogen en risicomanagement

1. Het Dagelijks Bestuur biedt eenmaal in de vier jaar een (bijgestelde) nota weerstandsvermogen en risicomanagement aan. In deze nota wordt ingegaan op het beleid, hoe gaat het Havenschap om met risico's (risicomanagement) en het gewenste weerstandsvermogen. De Raad van Bestuur stelt de nota vast binnen 1 maand nadat de nota is aangeboden.
2. Het Dagelijks Bestuur geeft in de paragraaf weerstandsvermogen van de begroting en van de jaarstukken de risico's van materieel belang aan met een toelichting. Het Dagelijks Bestuur geeft in de paragraaf weerstandsvermogen van de begroting en van de jaarstukken de weerstandscapaciteit aan met een toelichting.

Artikel 16 Onderhoud kapitaalgoederen

1. Het Dagelijks Bestuur biedt tenminste eens in de vier jaar een (bijgestelde) nota onderhoud kapitaalgoederen aan. De nota geeft het kader weer voor de inrichting van het onderhoud en het beoogde onderhoudsniveau per categorie kapitaalgoed. De Raad van Bestuur stelt de nota vast binnen 1 maand nadat de nota is aangeboden.
2. Bij de begroting en de jaarstukken gaat het Dagelijks Bestuur in de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen per categorie in op het onderhoud van de kapitaalgoederen.

Artikel 17 Financiering en treasury

1. Bij de begroting en de jaarstukken gaat het Dagelijks Bestuur in de paragraaf financiering en treasury in op:
 - a. algemene ontwikkelingen rentebeleid;
 - b. financieringsbehoefte en –positie;
 - c. toetsing aan de normen van de Wet Fido.

Artikel 18 Bedrijfsvoering

1. Het Dagelijks Bestuur stelt eenmaal in de vier jaar een (bijgestelde) nota bedrijfsvoering vast. De nota wordt ter kennisgeving aan de Raad van Bestuur verzonden. De nota gaat in op de visie, doelstellingen en uitgangspunten met betrekking tot de bedrijfsvoering.
2. In de paragraaf bedrijfsvoering in de begroting wordt ingegaan op de tijdelijke en actuele onderwerpen op het gebied van de bedrijfsvoering die aandacht behoeven. In de paragraaf bedrijfsvoering bij de jaarstukken wordt gerapporteerd over de bij de begroting bepaalde onderwerpen aangaande de bedrijfsvoering alsmede over nieuwe ontwikkelingen.

Artikel 19 Verbonden partijen

1. Het Dagelijks Bestuur biedt tenminste eenmaal in de vier jaar een (bijgestelde) nota verbonden partijen aan. De Raad van Bestuur stelt de nota vast binnen 1 maand nadat de nota is aangeboden. De nota bevat de kaders voor het beleid aangaande (het aangaan van nieuwe) participaties.
2. In de nota verbonden partijen wordt aandacht geschonken aan partijen waarin het Havenschap zowel bestuurlijk als financieel belang heeft.
3. In de begroting en de jaarstukken wordt in de paragraaf verbonden partijen in gegaan op nieuwe verbonden partijen, het beëindigen van bestaande verbonden partijen, het wijzigen van bestaande verbonden partijen en eventuele problemen bij bestaande verbonden partijen.

Artikel 20 Grondbeleid

1. Het Dagelijks Bestuur biedt tenminste eens in de vier jaar een (bijgestelde) nota grondbeleid aan ter behandeling en vaststelling door de Raad van Bestuur. In deze nota wordt aandacht besteed aan:
 - a. definitie;
 - b. wettelijk kader;
 - c. uitgangspunten, op welke wijze voert het Havenschap grondbeleid uit;
 - d. doelstellingen;
 - e. ontwikkelingen;
 - f. rapportage over met name de prognose verwachte resultaten en onderbouwing van de geraamde winstneming;
 - g. financiële aspecten, met name beleidsuitgangspunten omtrent reserves en risico's grondzaken;
2. Bij de begroting en jaarrekening gaat het Dagelijks Bestuur in de paragraaf grondbeleid in op het grondbeleid. Waarbij de in lid 1 onder a tot en met g genoemde onderwerpen aan de orde komen.

Titel 4 Financiële organisatie en administratie

Artikel 21 Administratie

1. De administratie is zodanig van opzet en werking, dat zij in ieder geval dienstbaar is voor:
 - a. Het sturen en beheersen van activiteiten en processen binnen het Havenschap;
 - b. Het verstrekken van informatie over ontwikkelingen in de omvang van activa met economisch nut, activa met maatschappelijk nut, voorraden, vorderingen en schulden enzovoorts;
 - c. Het verschaffen van informatie aan de budgethouders en voor het maken van kostencalculaties;
 - d. Het bevorderen van de rechtmatigheid, de doelmatigheid en de doeltreffendheid van het gevoerde bestuur in relatie tot gestelde beleidsdoelen, de begroting en ter zake geldende wet- en regelgeving;
 - e. Het afleggen van de verantwoording over de rechtmatigheid, de doelmatigheid en de doeltreffendheid van het gevoerde bestuur in relatie tot de gestelde beleidsdoelen, de begroting en ter zake geldende wet- en regelgeving;
 - f. De controle van de registratie van gegevens als zodanig en van de daaraan ontleende informatie alsmede voor de controle op de rechtmatigheid, de doelmatigheid en de doeltreffendheid van het gevoerde bestuur in relatie tot de gestelde beleidsdoelen.

Artikel 22 Financiële administratie

Het Dagelijks Bestuur draagt er zorg voor:

- a. De inrichting en de werking van de financiële administratie voldoet aan het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten en andere relevante wet- en regelgeving;
- b. De vereiste informatie verstrekt wordt aan het rijk, en de Europese Unie, alsmede aan andere instellingen die specifieke verantwoording opleggen aan gemeenschappelijke regelingen.

Artikel 23 Financiële organisatie

Het Dagelijks Bestuur draagt de zorg voor:

- a. Een eenduidige indeling van de organisatie van het Havenschap en een eenduidige toewijzing van de taken van het Havenschap aan de afdelingen;
- b. Een adequate scheiding van taken, functies, bevoegdheden, verantwoordelijkheden, zodat aan de eisen van interne controle wordt voldaan en de betrouwbaarheid van de verstrekte informatie;
- c. De verlening van mandaten en volmachten voor het aangaan van verplichtingen ten laste van de toegekende budgetten en investeringskredieten;

Artikel 24 Inkoopprocedure

Voor alle inkoop en aanbestedingen van werken en diensten wordt de inkoopprocedure gevolgd. Het contract comité zorgt dat gehandeld wordt in overeenstemming met de regels terzake van de Europese Unie (onderdeel rechtmatigheid uit procedure werkwijze contract comité opgenomen in hoofdstuk II Financiën en Control van het Handboek Havenschap Moerdijk).

Titel 5 Slotbepalingen

Artikel 25 Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking conform het in artikel 9 Gemeenschappelijke Regeling Havenschap Moerdijk, herziening 1997 bepaalde wijze.

Artikel 26 Citeertitel

Deze verordening kan worden aangehaald onder de naam 'Financiële verordening Havenschap Moerdijk'.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de Raad van Bestuur van 13 december 2012.

De Raad van Bestuur voornoemd,

De secretaris,

De voorzitter,

F.J. van den Oever

Y.C.M.G. de Boer